

**کارشناسی ارشد ناپیوسته
مدیریت خدمات بهداشتی
و درمانی**

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی ، برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته)
مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

گروه پزشکی

مصوب سیصد و هفدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۶

رای صادره سیصد و هفدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۶ در خصوص برنامه آموزشی کارشناسی ارشد (ناپیوسته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی که از طرف گروه پزشکی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره سیصد و هفدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۶ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی صحیح است بمورد اجرا گذاشته شود.

دکتر سید محمدرضا هاشمی گلپایگانی
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تایید است .

دکتر فریدون نوحی
سرپرست گروه پزشکی

رونوشت : به معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی جهت اجرا ابلاغ می شود.

دکتر سید محمد کاظم نایینی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

کمیته تخصصی :

گروه : پزشکی

گرایش :

رشته : مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

کد رشته :

دوره : کارشناسی ارشد (ناپیوسته)

شورای عالی برنامه ریزی درسیصد و هفدهمین جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۶ بر اساس طرح کارشناسی ارشد (ناپیوسته) رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی که توسط گروه پزشکی تهیه شده و به تأیید رسیده است ، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی ، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد :

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است .

الف : دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می شوند.

ب : مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بر اساس قوانین تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) از تاریخ ۱۳۷۵/۲/۱۶ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده (۳) مشخصات کلی ، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی در سه فصل جهت اجرا به وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ابلاغ می شود.

فصل اول

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته)

رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

مقدمه :

تخصصی شدن علوم مختلف بویژه در زمینه های مدیریت و بالاخص د امر اداره ابعاد و سطوح مختلف نظام خدمات بهداشتی و درمانی در سطح جهانی از اهمیت والویت خاصی برخوردار بوده و روز به روز مورد تاکید و توجه بیشتری قرار میگیرد و همراه با توسعه سیستم خدمات بهداشتی و درمانی و در کنار تربیت نیروی انسانی کارآیی برای رشته های مختلف علوم پزشکی ، پرورش مدیرانی که قادر باشند در کنار سایر متخصصان در اداره چنین موسسات سهیم باشند در برنامه های آموزشی و درسی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشورهای مترقی گنجانیده شده است.

در کشور ما ، گسترش دامنه دار سیستم خدمات بهداشتی و درمانی خاصه بعد از انقلاب اسلامی و کمبود نیروی انسانی هرجهت اداره و مدیریت سازمانهای بهداشتی و درمانی لزوم تربیت و آموزش افرادی باین منظور را ایجاب می نماید. لذا نیازمندی نظام خدمات بهداشتی و درمانی به تربیت شدگان این رشته در سطوح مختلف مدیریت لزوم برای تربیت کارشناسان ارشد رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی را بارز می سازد.

۱- تعریف و هدف :

هدف از پرورش دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی :

- تجزیه و تحقیق نظام خدمات بهداشتی
- ارزیابی بیمارستانها از نظر کیفی و کمی
- اداره بیمارستانها و مراکز بهداشتی و درمانی
- تجزیه و تحقیق اقتصادی فعالیتهای بیمارستانی

۲- طول دوره و شکل نظام:

طول دوره کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی ۲ سال می باشد و طبق آیین نامه های آموزشی است . دروس در این دوره بصورت نظری ، عملی ، کارآموزی و کارورزی تدریس و آموزش داده خواهد شد. هر واحد درس نظری در هر ترم معادل ۱۷ ساعت و هر درس عملی معادل ۳۴ ساعت می باشد . کارآموزی ، کارورزی در بیمارستانها و مراکز آموزشی تحقیقاتی انجام می گیرد.

کارآموزی: ترم اول : هفته ای ۴ ساعت یکروز در هفته بصورت بازدید از بیمارستانها

ترم دوم : هفته ای ۴ ساعت یکروز در هفته بصورت بازید از بیمارستانها

ترم سوم : هفته ای ۸ ساعت دو روز در هفته بصورت کار عملی

ترم چهارم : هفته ای ۸ ساعت دو روز در هفته بصورت کار عملی

کارورزی : بمدت ۲ ماه در پایان دوره تحصیل تئوری و بصورت تمام وقت ۶ روز در هفته از ساعت ۷ صبح لغایت ۲ بعدازظهر.

۳- تعداد و نوع واحدهای درسی:

تعداد واحدهای درسی این دوره ۳۲ واحد در نظر گرفته شده است و به شرح ذیل ارایه می گردد:

۱- دروس پایه	۱۲ واحد
۲- دروس اختصاصی	۱۲ واحد
۳- پایان نامه	۴ واحد
۴- کارورزی و کارآموزی	۴ واحد

۴- شرایط ورود:

داوطلبان شرکت در آزمون کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی علاوه بر دارا بودن شرایط عمومی گزینش دوره کارشناسی ارشد معمول در نظام آموزش عالی کشور ، باید حداقل دارای مدرک کارشناسی (لیسانس) معتبر در یکی از رشته های زیر باشند.
اداره امور بیمارستانها ، مدیریت باگرایشهای مختلف - بهداشت با گرایشهای مختلف و مدارک پزشکی.

۵- نقش و توانایی

فارغ التحصیلان این رشته معمولاً در مشاغل مدیران صف و یا مشاغل ستادی در سازمانهای مختلف بهداشتی درمانی مانند بیمارستانهای جنرال (عمومی) تخصصی ، توانبخشی ، روانی مراقبت های اورژانس درمانگاهها ، کلینیک ها ، شبکه های ارایه کننده مراقبت های بهداشتی اولیه مشغول بکار میشوند ، برنامه کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی علاوه بر اهداف ذکر شده به منظور پرورش :

۱- تحقیق گر و پژوهشگر خط مشی و سیاست بهداشتی درمانی

۲- مجری امور پژوهشی در مسایل بهداشتی و درمانی

۳- ارزیابان و برنامه ریزان بهداشتی و مشاورین در این امور

۶- ضرورت و اهمیت رشته :

نیاز روزافزون جامعه به خدمات بهداشتی و درمانی و توجه خاص دولت و مردم به توصیه کمی و کیفی این خدمات ، بهبود عملکرد مراکز بهداشتی و درمانی ، و اقتصادی تر اداره کردن این سازمانها ، لزوم تربیت و بکارگیری مدیران متخصص در زمینه های علمی گسترده دانش مدیریت را اجتناب ناپذیر می سازد.

پویایی سازمانهای مهمی که وظایف حیاتی و حساسی را بر عهده دارند، نیازمند برنامه ریزی، سازمان دهی، استخدام ، بودجه بندی ، هدایت ، کنترل و نظارت ، انگیزش کارکنان ، برقراری ارتباطات، نوآوری و ارزیابی به صورت علمی ملهم از موازین دانش مدیریت می باشد. لذا ، مدیرانی که قرار است در سطوح بالای مراکز بهداشت و درمان خدمت نمایند، می بایست از نوعی بلوغ و پختگی علمی و تجربی برخوردار باشند. تجارب سایر کشورها و مطالعات عدیده ای که طی سالهای اخیر پیرامون ابعاد مختلف اداره این مراکز صورت گرفته است ، موید نیاز به پرورش کارشناسان ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی می باشد.

قطعاً ، ارایه این برنامه و مقطع تحصیلی با تغییراتی که در راستای ویژگیها و اهداف نظام بهداشت و درمان کشور و تجارب حاصله از ارایه دوره های اخیر کارشناسی ارشد این رشته صورت پذیرفته است، کارآیی و اثربخشی خدمت مدیرانی که با این برنامه و سرفصل جدید آموزش می بینند به نحو بارزی افزایش خواهد یافت .

انتظار می رود که فارغ التحصیلان این رشته در مقطع کارشناسی ارشد در کنار انجام وظایف مسئولیتهای کلی خویش در امر مدیریت ، قادر باشند در محاسبه هزینه ، تجزیه و تحقیق هزینه و فایده ، تقلیل هزینه کارآیی ، تحقیق داده - ستاده ، تحقیق سیستمها و شبکه بهداشت و درمان، مشارکت آگاهانه و فعال داشته باشند.

فصل دوم

برنامه دروس دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته)

رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

الف : دروس کمبود یا جبرانی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

پیشنیاز یا زمان آرایه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
	۱۳۶	۱۳۶	-	۴	زبان انگلیسی	۰۱
	۳۴	-	۳۴	۲	آیین نگارش	۰۲
	۶۸	۳۴	۳۴	۳	کاربرد کامپیوتر در مدیریت	۰۳
	۵۱	-	۵۱	۳	اصول و مبانی مدیریت	۰۴
	۵۱	-	۵۱	۳	اصول و مبانی حسابداری	۰۵
	۵۱	-	۵۱	۳	اصول و مبانی اقتصاد	۰۶
	۶۸	۳۴	۳۴	۳	آمار حیاتی و شاخصهای بهداشتی	۰۷
	۵۱	-	۵۱	۳	اصول خدمات بهداشتی	۰۸
	۳۴	-	۳۴	۲	سازمان و مدیریت بیمارستان (۱)	۰۹
	۳۴	-	۳۴	۲	سازمان و مدیریت بیمارستان (۲)	۱۰
	۳۴	-	۳۴	۲	برنامه ریزی خدمات بهداشتی و درمانی	۱۱
	۳۴	-	۳۴	۲	استانداردهای بیمارستانی	۱۲
	۶۴۶	۲۰۴	۴۴۲	۳۲	جمع	

تبصره : دانشجویان با گرایشهای مختلف (کارشناسی رشته های گوناگون) فقط ملزم به گذراندن حداکثر ۲۰ واحد از جدول دروس کمبود بنا به تشخیص گروه آموزشی مربوطه می باشند.

ب : دروس پایه کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

پیشنیاز یا زمان آرایه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
۰۷	۶۸	۳۴ ۱	۳۴ ۲	۳	روش تحقیق در علوم بهداشتی	۱۳
	۵۱	-	۵۱	۳	روابط درون بخشی و برون بخشی بیمارستان	۱۴
۰۶	۵۱	-	۵۱	۳	سازمان و مدیریت بهداشت و درمان ایران	۱۵
	۵۱	-	۵۱	۳	اقتصاد بهداشت و درمان	۱۶
	۲۲۱	۳۴	۱۸۷	۱۲	جمع	

ج : دروس تخصصی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
	۵۱	-	۵۱	۳	نظام بهداشتی و درمانی تطبیقی	۱۷
	۵۱	-	۵۱	۳	ارزیابی مراقبتهای بهداشتی و درمانی	۱۸
۰۴ و ۰۹ و ۱۰	۵۱	-	۵۱	۳	برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک در نظام بهداشتی و درمانی	۱۹
	۵۱	-	۵۱	۳	سمینار موردی	۲۰
	-	-	-	۲	کارآموزی	۲۱
	-	-	-	۲	کارورزی	۲۲
	-	-	-	۴	پایان نامه	۲۳
	۲۰۴	-	۲۰۴	۲۰	جمع	

فصل سوم

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته)

رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

روش تحقیق در علوم بهداشتی

کد درس : ۱۳

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری و عملی

پیشنیاز :

هدف : در پایان این درس باید دانشجو بتواند

سرفصل دروس : (۶۸ ساعت)

۱- تحقیق در نظام بهداشتی را توصیف کند و اهمیت آنرا در حل مشکلات بهداشتی کشور بیان نماید.

۲- یک طرح تحقیقاتی بر پایه مراحل زیر تهیه نماید:

- شناخت و بیان مسئله مورد تحقیق
 - بررسی اطلاعات و مدارکی که در ارتباط با موضوع تحقیق است .
 - تنظیم اهداف و فرضیات
 - انتخاب روش مناسب تحقیق
 - انتخاب استراتژی مناسب برای انتشار و استفاده از نتایج تحقیق
 - تهیه برنامه عملیاتی
 - شناخت منابع مورد نیاز و تعلیم بودجه
- ۳- در صورت امکان طرح تحقیقاتی را اجراء نماید.
- ۴- اطلاعات جمع آوری شده را تجزیه و تحقیق و تفسیر نماید.
- ۵- گزارش نهایی مبتنی بر توصیه های لازم برای دست اندرکاران اجرایی تهیه نماید.
- ۶- کیفیت دیگر طرحهای تحقیقاتی را ارزشیابی نماید.

روابط درون بخشی و برون بخشی بیمارستان

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

کد درس : ۱۴

هدف: آشنا ساختن دانشجو با سیستم های مختلف خدمات بیمارستانها روابط و وابستگی های درون بخشی بین بخشهای درمانی سرپایی ، اورژانس خدمات توانبخشی ، همودیالیز و سایر مراقبت های درمانی بصورت بستری موقت و رابطه آنها با بخشهای درمانی بیماریهای حاد ، اتاقهای عمل ، خدمات تشخیصی ، خدمات پشتیبانی ، خدمات آموزشی و مدیریت

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

روابط برون بخشی ، ارتباطات با سیستم شبکه بهداشتی و درمانی و سازمانهای بهداشتی درمانی ، هماهنگی بین بخشی و مناطق و نواحی درمانی در سیستم ارجاع

منابع:

- طرح و عملکرد بیمارستان : شرکت خانه سازی ایران
درمانگاه : شرکت خانه سازی ایران
فیزیوتراپی : شرکت خانه سازی ایران
پذیرش : شرکت خانه سازی ایران دکتر ابراهیم صدقیانی
بخش مدارک پزشکی و خدمات مددکاری اجتماعی دکتر ابراهیم صدقیانی
شرکت خانه سازی ایران
برنامه فیزیکی بیمارستانها : روابط برون بخشی و درون بخشی
شرکت خانه سازی ایران

سازمان و مدیریت بهداشت و درمان ایران

کد درس : ۱۵

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : -

هدف : آشنا ساختن دانشجو با سازمانها و موسسات ارایه دهنده مراقبتهای بهداشتی و درمانی در ایران و شناخت تشکیلات و نظام بهداشتی و درمانی کشور از نظر ساختار سازمانی ، وظایف و مسئولیت آنها .

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

- سازمانهای بهداشتی و درمانی در ایران سیر تاریخی
- تحولات نظام بهداشتی و درمانی در ایران، در جریان تاریخ
- تشکیل وزارت بهداری ، بهزیستی، وزارت بهداری و رفاه ، انجمن های بهداری در ایران ، تشکیل وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی، مطالعه ساختار سازمانی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، سازمان تامین اجتماعی، سازمان بهزیستی، هلال احمر ، بنیاد شهید ، بنیاد مستضعفان ، ارتش و سایر سازمانهای ارایه دهنده مراقبتهای بهداشتی و درمانی.
نحوه هماهنگی فعالیت های بهداشتی و درمانی بین سازمانها و موسسات مختلف.
بیمارستانها در ایران ، سابقه تاریخی ، ساختار سازمانی واحدهای بیمارستانی در موسسات و سازمانهای مختلف.

منابع :

دوره مجله بیمارستان ، (تاریخ بیمارستانها در کشورهای شرق اسلامی)

تاریخ پزشکی در ایران دکتر نجم آبادی ۲ جلد

تاریخ بیمارستان در ایران ادوارد براون

تاریخ پزشکی الکوود.....

اقتصاد بهداشت و درمان

تعداد واحد : ۳

کد درس : ۱۶

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : اصول و مبانی اقتصاد

هدف : دانشجو بعد از اتمام این درس با مسایل زیر آشنا می شود:

برنامه ریزی قیمت گذاری و تجزیه و تحقیق هزینه ها و ارزیابی با تاکید بر انگیزه های پولی و تاثیر آن بر کادر حرفه ای ، تجزیه و تحقیق اقتصاد کاربردی در بخش بهداشتی مفهوم کارایی در تولید و مشارکت در خدمات بهداشتی و دستورات جاری سازمانهای بهداشتی.

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

- مفاهیم مقدماتی اقتصاد خرد.
- بررسی اصول و کاربردهای تجزیه و تحقیق اقتصادی درباره خدمات بهداشتی و نگرش بر جنبه های اقتصادی دستورات بهداشتی .
- اصول بنیادی و ابزارهای تحقیق اقتصادی و کاربرد آنها در تولید ، نرخ گذاری ، توزیع خدمات بهداشتی
- ایجاد منابع اطلاعاتی بوسیله تجزیه و تحقیق اقتصادی در مورد دستورات و مشکلات بهداشتی
- روشهای ارزیابی منابع با توجه به هزینه های سودآور و هزینه های موثر در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی ، عملکرد هزینه بیمارستانی و هزینه برنامه های بهداشتی ، کارآیی و رقابت و انتخاب روشهای موثر درمانی
- ویژگیهای خاص مراقبت های بهداشتی بعنوان یک کالا و بیمار بعنوان یک مشتری
- کاربرد تکنیکهای اقتصادی مدیریت در محیطهای بهداشتی

نظام بهداشتی و درمانی تطبیقی

کد درس : ۱۷

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : هدف از این درس آشنایی با سیستم های مختلف بهداشتی درمانی در کشورهای مختلف جهان و مقایسه روشهای مختلف ارائه خدمات بهداشتی درمانی با توجه به نکات مثبت و منفی (محاسن و معایب) هر یک از این روشها می باشد.

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

زمینه : سطوح توسعه و سیاست و ساخت اقتصادی مبنایی برای تجلی سیستم خدمات بهداشتی و درمانی می باشد. هزینه های جایگیری ، تامین خدمات بهداشتی در بخشهای خصوصی و عمومی ، کیفیت مراقبت ، اجرای سیستمهای بهداشتی باید با توجه به وضعیت بهداشتی ، اجتماعی ، اقتصادی ، فرهنگی ، سیاسی مورد مطالعه قرار بگیرد.

- سیستم یا نظام در تئوری

- سیستم یا نظام در عمل

- نتایج حاصله

ارزیابی مراقبتهای بهداشتی و درمانی

کد درس : ۱۸

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : -

هدف : آشناساختن دانشجویان با روشهای ارزیابی کمی و کیفی مراقبتهای بهداشتی و درمانی در چارچوب استانداردهای خدمات و مراقبتهای بهداشتی و درمانی شبکه و بیمارستان .

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

- تعریف و قلمرو ارزیابی مراقبتهای بهداشتی و درمانی
- روشهای ارزیابی ، اندازه گیری مراقبتهای بهداشتی و درمانی ، ارزیابی اقتصادی ، متدولوژی ارزیابی
- کاربرد عملی ارزیابی در مراقبتهای بهداشتی و درمانی :
- کاربرد روشهای ارزیابی در مراقبتهای اولیه بهداشتی PHC
- کاربرد روشهای ارزیابی در مراقبتهای حاد درمانی (بیمارستان)
- روشهای ارزیابی فوریتهای پزشکی و سوانح
- ارزیابی خدمات سالمندان (ژریاتری)
- ارزیابی خدمات زایشگاهی و زایمانها
- ارزیابی خدمات سرپایی و کلینیکها
- ارزیابی خدمات تشخیصی ، آزمایشگاه ، رادیولوژی اولتراساند و سایر خدمات تشخیصی و درمانی سرپایی و بستری.
- ارزیابی اعمال جراحی و خدمات درمانی بستری
- ارزیابی مشخصات طرحهای فیزیکی فضاهای درمانی
- ارزیابی و درجه بندی بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی در ایران و جهان

منابع:

ارزیابی مراقبتهای بهداشتی و درمانی و استانداردهای خدمات و مراقبتهای درمانی در بیمارستانها
جزوه درسی: دکتر ابراقیم صدقیانی
تحقیق در سیستمهای بهداشتی - سازمان جهانی بهداشت - معاونت پژوهشی وزارت بهداشت ،
درمان و آموزش پزشکی ، Woltes W.Hollend. - BZ: Evluotcien Of Helth cose

برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک در نظام بهداشت و درمان

تعداد واحد : ۳

کد درس : ۱۹

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : اصول و مبانی مدیریت « سازمان و مدیریت بیمارستان (۱) و (۲) »

هدف : برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک در نظام بهداشت و درمان می باشد.

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

- تعاریف برنامه ریزی و برنامه ریزی استراتژیک ، سیر تکامل برنامه ریزی استراتژیک ، ویژگی برنامه ریزی استراتژیک ، مراحل برنامه ریزی استراتژیک ، عوامل موثر در برنامه ریزی استراتژیک ، استراتژی و نحوه تدوین استراتژی ، برنامه ریزی استراتژیک در نظام بهداشت و درمان .
- تعاریف مدیریت استراتژیک ، جایگاه مدیریت استراتژیک در سازمانها ، شناخت محیط سازمان ، خطوط اصلی در تجزیه و تحقیق محیطی ، ویژگیها و ماهیت مدیریت استراتژیک ، عوامل کلیدی در مدیریت استراتژیک ، وجود اشتراک و افتراق برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک ، اعمال مدیریت استراتژیک بر برنامه های در حال اجرا ، مدیریت استراتژیک در سازمانهای غیر انتفاعی از جمله در نظام بهداشت و درمان .
- مطالعات موردی برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک در نظام بهداشت و درمان .

سمینار موردی

تعداد واحد : ۳

کد درس : ۲۰

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : سازمان و مدیریت بیمارستان (۱) و (۲) و برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک در نظام بهداشت و درمان و روش تحقیق.

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با مطالعات جامع موردی و شناخت و تحقیق موارد و شرایط خاص از رویدادها در سطوح مختلف نظام بهداشت و درمان ، مطالعه چنین مواردی در دیگر نظامهای بهداشتی و درمانی و بویژه نظام بهداشت و درمان کشور.

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

آشنایی با شیوه های مطالعه موردی ، ابعاد و معیارهای اصلی در مطالعات موردی ، شیوه های شناخت مورد تحت بررسی ، روشهای متداول در تحقیق حالات و وضعیت های مورد مطالعه ، قضاوت و نتیجه گیری از مورد تحت مطالعه تهیه گزارش ، عرضه گزارش ، نظر خواهی و مشارکت در بحث گروهی اصلاح گزارش ، انتخاب یک مورد واقعی در نظام بهداشت و درمان کشور ، مطالعه تطبیقی و یافتنی وجوه اشتراک و افتراق موارد خارجی با مورد انتخابی ، شناخت ، تحقیق و قضاوت در مورد انتخابی ، تهیه گزارش ، عرضه گزارش ، نظر خواهی و مشارکت در بحث گروهی ، اصلاح گزارش و در نهایت گزارش (در صورت تصویب)

کارآموزی

کد درس : ۲۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز :

هدف : آشنایی دانشجو بصورت عملی و کاربردی با تسهیلات فیزیکی ، تجهیزاتی ، تاسیسات و بخشهای درمانی ، تشخیص و مدیریت ، بطوریکه دانشجو به موازات طی دروس نظری با عملکرد عملی کلیه واحدهای بیمارستان نیز آشنا و مهارت لازم در کاربرد اطلاعات نظری را در مراحل کار اخذ کند.

سرفصل دروس :

- ۱- تهیه چک لیست کارآموزی بخشهای بیمارستان بر اساس دروس نظری
- ۲- آشنایی با ساختار سازمانی بیمارستان بر اساس چک لیست بخش مدیریت اداری ، مالی و سازمان بیمارستان و شوراها و کمیته ها.
- ۳- آشنایی با مدیریت واحدهای پذیرش ، مدارک پزشکی ، اطلاعات و آمار مددکاری بیمارستان بصورت عملی ، بررسی خط سیر پذیرش ، بستری و ترخیص بیمار و ثبت کلیه مراحل کار پذیرش و ترخیص.
- ۴- آشنایی با نحوه روابط مالی بیمارستان با دریافت و پرداخت و محاسبه هزینه تخت روز و سایر خدمات درمانی و پشتیبانی.
- ۵- آشنایی با خدمات و مدیریت بخشهای اورژانس و ضوابط و مقررات حاکم بر پذیرش بیمار اورژانس ، تعقیب مراحل کار پذیرش اورژانس و آشنایی با تجهیزات و تسهیلات .
- ۶- آشنایی با خدمات سرپایی ، نسبت سرپایی به بستری و مدیریت واحد در مورد نحوه پذیرش ، سیستم ارجاع بیمار و تسهیلات فیزیکی و تجهیزاتی .
- ۷- آشنایی با بخشهای تشخیصی (آزمایشگاه بالینی ، آسیب شناسی ، رادیولوژی ، تشخیص و غیره ۰۰۰) ثبتخطر مسیر و مراحل انجام کار.
- ۸- آشنایی با تسهیلات فیزیکی ، تجهیزاتی و پرسنلی و مدیریت واحد.
- ۹- آشنایی با بخشهای درمانی ملحقه : فیزیوتراپی ، همودیالیز ، سنگ شکن ، لیزر تراپی و غیره ۰۰۰ مدیریت و تسهیلات فیزیکی و تجهیزاتی .
- ۱۰- آشنایی با بخشهای بستری ، خدمات پرستاری در بخشها ، سیستم مراقبت از بیمار ، توزیع پرسنل پرستاری در شیفت های کاری.

تعداد واحد : ۲

کد درس : ۲۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز :

هدف : کسب مهارت‌های عملی در مدیریت بیمارستان و آشنایی کامل با روش‌های کاربردی در کلیه زمینه‌های مربوط به بخشها و مدیریت واحدهای بهداشتی و درمانی بویژه بیمارستان .

سرفصل دروس :

-تهیه چک لیست‌های ارزیابی مربوط به کلیه واحدها و بخشهای درمانی بستری و سرپایی ، اعمال جراحی، مراقبتهای ویژه، بخشهای درمانی ویژه، واحدهای تشخیصی، پشتیبانی ، مدیریت و آموزشی و مشخصات فیزیکی و تجهیزاتی مرکز بهداشتی و درمانی .

-کارورزی در بخش مدیریت بیمارستان اعم از اداری ، مالی ، کارگزینی و گزارش نتیجه کارورزی پس از خاتمه آن در این بخش.

-کارورزی در بخشهای پشتیبانی بصورت کار عملی و فعال (لندری و تشری، سلف سرویس و آشپزخانه و تهیه گزارش لازم) زیر نظر استاد مربوطه از هر واحد.

-تهیه گزارش از فعالیت تمام شده کلیه خدمات ارایه شده در واحدهای تشخیصی ، خدمات درمانی سرپایی ، مراقبتهای درمانی بستری ، تجزیه و تحقیق هزینه ها.

-آشنایی با تدوین بودجه و انجام هزینه های جاری بیمارستان، مقررات و ضوابط مالی ، خرید و امور تدارکات و مقررات ناظر بر آن و تهیه گزارشات مالی در این زمینه و هزینه های تخت روز و خدمات.

-آشنایی با اصول انبارداری.

-تجزیه و تحقیق آمار و فعالیت بیمارستان در کلیه زمینه ها

-تجزیه و تحقیق وضعیت پرسنلی بیمارستان و ساعات مراقبت در بخشهای پرستاری ، نسبت پرسنل در کلیه واحدها و مطالعه مقایسه ای با استانداردهای موجود ، تجزیه و تحقیق مقررات استخدامی و ضوابط ناظر بر خدمت و جریان کارگزینی در واحدهای درمانی .

-آشنایی با انواع طرحهای کارانه ، کلینیک های ویژه و خودگردانی و تجزیه و تحقیق عملکرد طرحها.

-کارورزی در کلیه واحدهای بیمارستان و تهیه گزارش از عملکرد ، آمار و مدیریت هر کدام .

-تجزیه و تحقیق سازماندهی ، مشخصات فیزیکی و سافرت بیمارستان

سرفصل دروس

کار عملی	سخنرانی	موضوع
۲ ساعت	۱ ساعت	انتخاب موضوع تحقیق selection of a Research Project
۳ ساعت	۱ ساعت	بیان اهمیت مسئله Statment of the problem
۳ ساعت	۱ ساعت	مروری بر اطلاعات و مدارک موجود Review of the literature
۲ ساعت	۱ ساعت	تنظیم اهداف و فرضیات تحقیق Objectives & Hypothesis
۲ ساعت	۱ ساعت	انتخاب متغیرها Variables
۴ ساعت	۲ ساعت	انواع و انتخاب نوع مطالعه Research Methodology
۴ ساعت	۱ ساعت	انتخاب روش جمع آوری اطلاعات Collection of Data
۲ ساعت	۱ ساعت	نمونه برداری Sampling
۴ ساعت	۲/۵ ساعت	طرح جمع آوری و تجزیه و تحقیق اطلاعات Inter Pretation of the results
۱ ساعت	۱ ساعت	ملاحظات اخلاقی Research ethics
۱ ساعت	۰/۵ ساعت	آزمون مقدماتی Pilot study
۲ ساعت	۱ ساعت	طرح انتشار و استفاده از نتایج Dissemination and utilization of the results
۲ ساعت	۱ ساعت	تهیه طرح عملیاتی Plan of Action
۲ ساعت	۱ ساعت	امکانات و بودجه مورد نیاز Research projoect
۲ ساعت	۱ ساعت	تهیه گزارش Proposal

- مطالب فوق طی دو هفته متوالی (روزی ۶ ساعت) در پایان ترم دوم بلافاصله بعد از امتحانات بصورت کارگاه آموزشی بوسیله گروه اساتید تدریس شود.
- پس از پایان کارگاه هر دانشجو موظف باشد حداکثر در ۲ ماه یک طرح تحقیقاتی تهیه و به گروه اساتید برگزار کننده کارگاه ارایه نماید. (این مدت معادل ۱۵ ساعت کار عملی).
- در نیمه ترم سوم کلیه طرح های تحقیقاتی در ۲ روز با حضور کلیه دانشجویان و اساتید برگزار کننده کارگاه ارزشیابی و اصلاح گردد. (این مدت معادل ۱۵ ساعت کار عملی).

- ۱۱- آشنایی با نحوه سازماندهی بخش اعمال جراحی ، ریکاوری ، مراقبت و غیره ، تسهیلات فیزیکی ، نیروی انسانی ، تجهیزاتی
۱۲- آشنایی با واحدهای پشتیبانی ، مرکز استریل بیمارستان ، رختشویخانه ، البسه و ملحفه ، امور تغذیه ، آشپزخانه و سلف سرویس ، تاسیسات برقی ، مکانیکی مورگ و سردخانه ها و
۱۳- بررسی روشهای کار و تجزیه و تحقیق مشکلات و معایب سیستم موجود در مقایسه با دروس نظری دانشجو موظف است در پایان کارآموزی گزارش کار کاملی به انضمام چک لیست های تکمیل شده به استاد و سرپرست دروس تحویل دهد.

منابع:

- چک لیست های مربوط به ارزیابی بیمارستان
- جزوه های درسی تالیف دکتر صدقیانی - کتابخانه

-تهیه لیست انواع تجهیزات و آشنایی طرحهای عملی با استاندارد تجهیزات و اصول نگهداری و خدمات بعد از فروش آنها.

-تهیه گزارش از ایمنی و اصول نگهداری بیمارستان .
در کلیه مواد فوق دانشجو ملزم به تهیه گزارش و چک لیست مربوطه است .

منابع :

کلیه متون دروس چک لیستهای ارزشیابی بیمارستانها.